

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení učitele u krajanů

Školní rok: 2020/2021

Destinace (země, místo): Budyšín, SRN

Jméno, příjmení: Jan Breindl

Ve školním roce 2020/2021 probíhala výuka češtiny na pěti základních školách v okolí Budyšína (Chrósčicy, Ralbicy, Radwor, Pančicy-Kuków a Worklecy) a ve dvou kurzech pro dospělé v Chrósčicích a Budyšíně. Celkem se jednalo přibližně o 85 dětí od 2. do 4. třídy a 12 dospělých. Mimo to na konci prázdnin proběhl týdenní intenzivní kurz češtiny v Chósčicích pro deset účastníků.

Průběh školního roku byl značně poznamenán restrikcemi souvisejícími s epidemií koronaviru. Až do Vánoc bylo možné vyučovat, byť od listopadu postupně nabíhala jednotlivá omezení. Od ledna do dubna se školy střídavě zavíraly a otvíraly, pokud ovšem byly zrovna otevřené, pak bez možnosti vstupu pro externí vyučující. Od května se podmínky pro provoz škol měnily k lepšímu, nicméně poměrně hekticky a s několika mezistupni typu dělená výuka. To mělo za následek, že někde (Ralbicy, Pančicy-Kuków) se do prázdnin nepodařilo navázat, v Radworu, kde na češtinu chodí druháci, jsme domluveni, že se výuka nahradí v příštím školním roce (tj. že 2021/22 bude čeština ve druhé i ve třetí třídě), ve Worklecích bylo nutné dvě dosavadní skupiny sloučit do jedné. V Chrósčicích mi naopak vyučovacích hodin přibylo, a dokonce jsem poprvé zavítal s češtinou k prvňákům.

Z online aktivit, které jsem ale využíval i přímo ve škole v dobách zostřených hygienických pravidel, se relativně nejlépe uchytilo Duolingo – bohužel ale nenabízí česko-německou verzi, jen česko-anglickou, což limitovalo menší děti, kterým značná část dosavadní výuky angličtiny buď odpadla, nebo probíhala pouze distančně.

Pokud jde o offline materiály, nejčastěji využívám řadu Domino a Můj první pracovní sešit z ČJ od Anny Flanderkové a materiály NIDV od Jany Tábořkové a Prázdninovou školu češtiny od Blanky Jaurisové a Martiny Pánové.

Do výuky zařazuji i literární texty, např. Vhrsti: *Už se nebojím tmy*, *Povídání o pejskovi a kočičce* Josefa Čapka, *Fimfárum* Jana Wericha a *Puntíkáři* od Miloše Kratochvíla. U dospělých s pokročilejší znalostí češtiny využívám autentický jazykový materiál – zpravodajství, publicistiku, filmy, seriály, populární hudbu apod. Při vhodných příležitostech zařazuji do výuky také některé hry (*Activity*, *Brainbox*, *Koncept*, *Story Cubes*). Podstatnou součástí výuky, a to nejen u dětí, jsou české (a moravské) písničky lidové i umělé.

Pro výuku dospělých je k dispozici seminární místnost v Srbském domě v Budyšíně, ostatní hodiny probíhají ve školách, přičemž všechny školy jsou maximálně vstřícné: lze si vybrat vhodnou učebnu, včetně učeben pro hudební, výtvarnou nebo dramatickou výchovu, není problém

se zapůjčením promítací techniky nebo využitím školních počítačů, kopírek atd. Při příznivém počasí je možné i vyučovat venku.

Podle potřeby se snažím být nápomocen místním organizacím při akcích s přesahem do Česka, ať už se jedná o překlady, tlumočení či jinou podobnou výpomoc. Obdobně i při akcích pořádaných z české strany, zejména Společností přátel Lužice.